

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för film och litteratur

1LI200 Litteraturvetenskap, den äldre litteraturen, 30 högskolepoäng
Comparative Literature, Early Literature, 30 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-12-07.

Reviderad 2025-05-22. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2025.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för relevanta delar av litteraturens äldre historia,
- diskutera och tolka litterära texter,
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problemställningar.

Delkurs 1: Vägen in till texten: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för grundläggande ämnesrelaterad teori och terminologi,
- reflektera kritiskt kring litteraturanalytiska frågor.

Delkurs 2: Litteratur mellan himlar och jord: Från antiken till 1600 (7,5 hp)

Delkurs 3: Världen och litteraturen vidgas: 1600-1800 (7,5 hp)

Delkurs 4: Den moderna litteraturen tar form: 1800-1900 (7,5 hp)

Efter varje avslutad delkurs 2-4 ska studenten kunna:

- redogöra för litteraturens historia i förhållande till respektive tidsperiod och dess samhälleliga och idéhistoriska förutsättningar,
- diskutera aktuell litteratur i relation till genusfrågor, klassfrågor och etniska perspektiv.

Ett kompletterande mål för all utbildning inom det humanistiska området är förmågan att korrekt använda svenska språket i tal och skrift.

Innehåll

Delkurs 1: Vägen in till texten: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanals (7,5 hp)

Varför läsa litteraturhistoria? Vad är en epok? Hur motiveras en tolkning? Delkursen ger en grundläggande orientering i litteraturhistoriska och litteraturvetenskapliga termer och begrepp samt träning i analys av dramatiska, lyriska och episka texter.

Delkurs 2: Litteratur mellan himlar och jord: Från antiken till 1600 (7,5 hp)

Kursen behandlar i huvudsak den västerländska litteraturens historia från antiken till 1600, men utrymme ges också åt den äldre litteraturen i andra delar av världen. Kursen diskuterar de äldsta traderade texterna och genrerna i spänning mellan tal och skrift. Det traderade, skrivna och tryckta ordet har makten att forma minnen och samhällen. Texterna utforskar och beskriver människans relationer till det gudomliga och heliga, till omvärlden och mellan människor.

Delkurs 3: Världen och litteraturen vidgas: 1600–1800 (7,5 hp)

Kursen behandlar i huvudsak den västerländska litteraturens historia från 1600-talet till 1800 med fokus på litteraturens skiftande politiska funktioner och mediala villkor i globaliseringens och de politiska revolutionernas tidevarv: från hovkultur till borgerlig offentlighet, tryckfrihet och bokmarknad.

Delkurs 4: Den moderna litteraturen tar form: 1800–1900 (7,5 hp)

Kursen behandlar i huvudsak den västerländska litteraturens historia från 1800-talet till 1900 med fokus på litteraturen som medel för att undersöka och forma verkligheten, samt på den exponentiella ökningen av perspektiv, röster och föremål som under perioden bereds utrymme i litteraturens textvärldar.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och handledning. När kursen ges som nätbaserad distanskurs sker detta via en lärplattform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl

godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För att få Väl godkänd på hela kursen ska studenten ha erhållit Väl godkänd på minst 22,5 hp.

Delkurs 1 examineras genom skriftliga hemuppgifter. Delkurserna 2-4 examineras genom gruppdiskussioner, muntliga redovisningar och skriftliga tentamina.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:
1LI220 Litteraturvetenskap, allmän kurs, 30 hp, delkurs 1-4.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Antologier

Utdrag ur följande antologier används i vissa delkurser:

Breitholtz, Lennart (red.). 1961 eller senare. *Litteraturens klassiker*, (LK) band 16 och 18. Stockholm: AWE/Geber m.fl.

Hansson, Gunnar D. & Fyhr, Lars. 2007. *Texter* (TT). Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-03248-X

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.). 1990 eller senare. *Världsdramatik*, (VD) band 1–4. Lund: Studentlitteratur.

Litteraturbanken.se (Här finns en del av de äldre svenska texterna att tillgå.)

Möller, Daniel & Schiöler, Niklas (eds.) 2016. *Svensk poesi*. Stockholm: Bonnier. 1070 pp. ISBN: 9789100151522

www.gutenberg.org (För texter på originalspråk.)

Referenslitteratur

Nordisk kvinnolitteraturhistoria. nordicwomensliterature.net/sv

Delkurs 1: Vägen in till texten: Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanals (7,5 hp)

Poster med asterisk (*) efter författarnamnet markerar texter som tillhandahålles via lärplattformen.

Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur. 234 s. ISBN 91-44-04255-8

Elleström, Lars. 1999. *Lyrikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 164 s. ISBN 978-91-44-00805-9

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. 125 s. ISBN 91-44-00804-X

Sjöberg, Birthe. 2006. *Dramatikanalys: en introduktion* (2:a reviderade upplagan). Lund: Studentlitteratur. 186 s. ISBN 91-44-04656-1

Skönlitteratur

Sofokles. *Kund Oidipus* (finns bl.a. i *Litteraturens klassiker 2*)

Valda utdrag ur skönlitteratur från delkurs 2–4 enligt anvisningar på lärplattformen.

Delkurs 2: Litteratur mellan himlar och jord: Från antiken till 1600 (7,5 hp)

Facklitteratur

Auerbach, Erich. * 1999. *Mimesis. Verklighetsframställningen i den västerländska litteraturen*. Stockholm: Bonnier, s. 13–34. ISBN 91-0-057075-3

Espmark, Kjell. 1985. "Dikt i dialog". I *Dialoger*. Stockholm: Norstedt, s. 19-38. ISBN 91-1-843592-0

Franzén, Carin & Möller, Håkan. 2021. *Natur & Kulturs litteraturhistoria*. Stockholm: Natur & Kultur. 959 s. ISBN 9789127149403

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt, s. 10–99.

Referenslitteratur

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05587-9

Skönlitteratur

Forntiden (världen)

Archilochos. Några dikter (TT)

Ur Bibeln: Första Mosebok (kap 1–9), ur Höga visan

Catullus. Några dikter (TT)

Euripides. *Medea*

Homeros. Ur *Odysséen* (TT)

Horatius. Några dikter (TT)

Ovidius. Ur *Metamorphoser* (TT)

Platon. *Texter i urval* (TT)

Sapfo. Några dikter (TT)

Vergilius. Ur *Aeneiden* (TT)

Medeltiden (världen)

Beatriz av Dia. Några dikter (TT)

Boccaccio, Giovanni. Ur *Decamerone* (TT)

de Borneil, Guiraud. "Aubade" (TT)

Dante. Ur *Divina Commedia* (TT)

Eddadikt: "Voluspa" (TT)

de France, Marie. "De bägge älskande" (TT)
Gunnlaug Ormstungas saga (TT)
Petrarca, Francesco. Några dikter (TT)
Ur *Rolandssången* (TT)
von Strassburg, Gottfried & von Freiberg, Heinrich. Ur *Tristan* (TT)
de Ventadour, Bernard. "Min själ är rusig" (TT)
Villon, François. Några dikter (TT)
von der Vogelweide, Walther. "Under linden", "Lyckliga stund" (TT)

Medeltiden (Sverige)
Anonym. Ballader (TT)
Birgitta. Ur *Uppenbarelser* (TT)

Renässansen och humanismen (världen)
de Cervantes, Miguel. Ur *Don Quijote*
Rabelais, François. Ur *Gargantua och Pantagruel* (TT)
Shakespeare, William. Några dikter (TT) *Hamlet*

Manierismen och barocken (världen)
Donne, John. Några dikter (TT)
Gryphius, Andreas. Några dikter (TT)
Marvell, Andrew. En dikt (TT)

Renässans, barock och begynnande klassicism (Sverige)
Brenner, Sophia Elisabeth. En dikt (TT)
Horn, Agneta. Ur *Beskrifningh öfwer min älända och myket wederwärtiga wandringestidh* (TT)
Lucidor, Lars. Några dikter (TT)
Stiernhielm, Georg. "Hercules" (TT)

Delkurs 3: Världen och litteraturen vidgas: 1600–1800 (7,5 hp)

Poster med asterisk (*) efter författarnamnet markerar texter som tillhandahålles via lärplattformen.

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 1990 eller senare. "Frankenstein och hans monster". I *Mansmyter*. Stockholm: Fischer, s. 99–120.

Franzén, Carin & Möller, Håkan. 2021. *Natur & Kulturs litteraturhistoria*. Stockholm: Natur & Kultur. 959 s. ISBN 9789127149403

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt. s. 101–205.

Watt, Ian. 1969. "Individualism and the Novel". I F.H. Ellis (red.). *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*. Eaglewood Cliffs N.J. s. 39–54. ISBN 0-13-781997-8

Referenslitteratur

Boileau, Nicolas. 1988. "Ur diktkonsten (1634), tredje sången" i *Texter i poetik. Från Platon till Nietzsche*. Per-Erik Ljung & Anders Mortenssen (red.). Lund: Studentlitteratur, s. 111–123. ISBN 91-44-27781-4

Elleström, Lars. 2005. *En ironisk historia. Från Lenngren till Lugn*. Stockholm: Norstedts. s. 34–51. ISBN 91-1-301387-4

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN 978-91-44-05587-9

Skönlitteratur

Klassicismen och upplysningen (världen)

Behn, Aphra. *Oronooko, eller den kunglige slaven*, övs. Lars-Håkan Svensson. Solna: Bokförlaget Faethon. 126 s. ISBN 9789189113732

Defoe, Daniel. Ur *Robinson Crusoe*

De La Fayette, Madame. *Prinsessan de Clèves*. övs. Eva Alexandersson. Solna: Bokförlaget Faethon. 274 s. (utdrag ca 50 s). ISBN 9789198410723

Molière. *Tartuffe*

Racine, Jean. *Faidra* (bl a i VD 1)

Swift, Jonathan. Ur *Gullivers resor* (bok 4)

Voltaire. *Candide*

Förromantiken och nyklassicismen (världen)

Blake, William. Ur *Oskuldens sånger och Erfarenhetens sånger* (TT)

Goethe, Johann Wolfgang. Några dikter (TT), *Den unge Werthers lidanden*

Gray, Thomas. "Elegi skriven på en lantkyrkogård" (TT)

Rousseau, Jean Jacques. *Bekännelser*, bok 1

Schiller, Friedrich. "Greklands gudar" (TT), "An die Freude"

Upplysning–rokoko, klassicism och förromantik (Sverige)

Bellman, Carl Michael. Några dikter (TT)

Kellgren, Johan Henrik. Några dikter (TT)

Lenngren, Anna Maria. Några dikter (TT)

von Linné, Carl. Texter i urval (TT)

von Dalin, Olof. "Sagan om hästen" (TT)

Nordenflycht, Hedvig Charlotta. Några dikter (TT)

Romantiken (världen)

Byron, George Gordon. Några dikter (TT)

Coleridge, Samuel Taylor. Några dikter. (TT)

Gogol, Nikolaj. "Kappan" (TT)

Heine, Heinrich. Några dikter (TT)

Hoffman, E. T. A. "Sandmannen" (TT)

Hölderlin, Friedrich. Några dikter (TT)

Keats, John. Några dikter (TT)

Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers fall" (TT)

Shelley, Mary. *Frankenstein*

Shelley, Percy Bysshe. Några dikter (TT)

Wordsworth, William. Några dikter (TT)

Romantiken (Sverige)

Almqvist, Carl Jonas Love. *Drottningens juvelsmycke*

Geijer, Erik Gustaf. Några dikter (TT)

Stagnelius, Erik Johan. Några dikter (TT)

Tegnér, Esaias. Några dikter (TT)

Delkurs 4: Den moderna litteraturen tar form: 1800–1900 (7,5 hp)

Poster med asterisk (*) efter författarnamnet markerar texter som tillhandahålles via lärplattformen.

Facklitteratur

Danius, Sara. *Den blå tvålen. Romanen och konsten att göra saker och ting synliga*. Stockholm: Bonnier. 431 s. (i urval 50 s.). ISBN 9789100120498

Espmark, Kjell. 1977 eller senare. *Själen i bild*. Stockholm: Norstedt, s. 5-21.

Franzén, Carin & Möller, Håkan. 2021. *Natur & Kulturs litteraturhistoria*. Stockholm: Natur & Kultur. 959 s. ISBN 9789127149403

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt. s. 207–325.

Lukacs, George. 1983. *Realismens seger. Litteraturkritiska essäer*. Lund: Arkiv, s. 63–81. ISBN 91-85118-88-5

Referenslitteratur

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN 978-91-44-05587-9

Skönlitteratur

Från realism till naturalism (världen)

Andersen, H. C. "Den lilla sjöjungfrun", "Skuggan"

Austen, Jane. *Stolthet och fördom*

Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*

Barrett Browning, Elizabeth. Några dikter (TT)

Baudelaire, Charles. Några dikter (TT)

Dickinson, Emily. Några dikter (TT)

Dostojevskij, Fjodor. *En underjordisk dagbok (Anteckningar från ett källarhål)*

Flaubert, Gustave. *Madame Bovary*

Tolstoj, Leo. "Ivan Iljitjs död"

Whitman, Walt. Några dikter (TT)

Mellan naturalism och symbolism. Vid modernismens rötter (världen)

Conrad, Joseph. *Mörkets hjärta*

Ibsen, Henrik. *Et dukkehjem* (bl a i VD 2)

Perkins Gilman, Charlotte. "Den gula tapeten"

Rilke, Rainer Maria. Några dikter (LK 18)

Rimbaud, Arthur. Dikter (TT)

Tjechov, Anton. *Körsbärsträdgården* (bl a i VD 2)

Zola, Emile. *Thérèse Raquin*

Det moderna genombrottet och sekelslutet (Sverige)

Benedictsson, Victoria. *Texter i urval* (TT)

Fröding, Gustaf. Några dikter (TT)

von Heidenstam, Verner. Några dikter (TT)

Karlfeldt, Erik Axel. Några dikter (TT)

Lagerlöf, Selma. *Gösta Berlings saga* eller *En herrgårdssägen*

Rydberg, Viktor, ur "Den nya grottesången" (TT)

Strindberg, August. *Fröken Julie* eller *Ett drömspel* (bl a i VD 2), *Röda rummet*, "Ett dockhem" ur *Giftas*

Söderberg, Hjalmar. Ur *Historietter*